

Oponentský posudek bakalářské práce

Hana Mašková: Příspěvek k dějinám raně středověkého osídlení jižních Čech. Archeologie a raně středověké hradiště v Doudlebech. Archeologický ústav Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, 2013.

Předložená bakalářská práce má značný rozsah – 91 číslovaných stran, 26 obrazových příloh a 7 grafů. Tato bakalářská práce se zabývá archeologií raně středověkého hradiště v Doudlebech v návaznosti na jeho místo v raně středověkých Čechách a regionálně v Čechách jižních. Celkově shrnuje veškeré poznatky o doudlebském hradišti a v současnosti dostupný archeologický materiál. Obsahově je práce velmi přehledně rozdělena do 14 kapitol vždy s několika podkapitolami.

V prvních dvou jsou krátce uvedeny cíle práce, struktura a použité metody. Následující kapitoly jsou o periodizaci raného středověku v Čechách opět se zřetelem k periodizaci v Čechách jižních, uvedeny jsou i odchylky v rámci počítačových zpracování archeologických dat. Následují shrnující informace o hradištích obecně – dějiny bádání, vysvětlení pojmu hradiště, informace o problematice datování hradišť, jejich funkci, o fortifikačním systému, členění a vnitřní zástavbě. Na tuto podkapitolu navazuje historie jejich vzniku, rozvoje a následného zániku. Práce pokračuje, možná v tomto případě trochu nelogicky, velmi podrobným soupisem a popisem raně středověkých hradišť z území jižních Čech. Další kapitola je nazvána Hradská organizace a v úvodu této kapitoly se autorka věnovala historickému vývoji s důrazem na doudlebské hradiště, které představovalo jedno z významných center raně středověkých Čech.

Velmi podrobně je zpracována část přírodních podmínek území, na kterém se doudlebské hradiště nachází, včetně tabulky s charakteristikou klimatické oblasti. Do této části je vložena kapitola s názvem Doudlebové, kde autorka rozebírá základní přehled teorií a hypotéz, které se vztahují ke kmeni slovanských Doudlebů. Opět zmiňuje pouze některé písemné prameny k této problematice. V kapitole nazvané Raně středověké hradiště v Doudlebech jsou zpracovány dějiny bádání o hradišti a opět jednotlivé písemné prameny týkající se hradiště. Další část práce je věnována archeologii, včetně úvodního popisu polohy, rozlohy, opevnění, vnitřního členění a na základě výzkumů Bedřicha Dubského a následujících archeologických výzkumů o původní zástavbě hradiště. Následuje uvedení veškerých archeologických činností a výzkumů na této ploše od roku 1940 až do současnosti. Autorka se dokonce zmiňuje o nálezích keramických zlomků z roku 1909 a o údajném nálezích z roku 1930, kdy došlo na hradišti k nálezích kostrových pohřbů a záušnic. Všechny tyto nálezy jsou dnes nedochované a jsou uvedené pouze v příslušné literatuře.

Po krátké informaci o archeologických dokladech osídlení z mladší doby hradištní z okolí sledovaného hradiště se autorka věnovala těžišti práce - podrobné analýze keramických souborů. Kromě jiného uváděla i takovou podrobnost, jakou je přítomnost grafitu ve sledovaných zlomcích keramiky, včetně grafu se zastoupením tuhové keramiky v souborech. U jednotlivých keramických zlomků se zabývala i záznamy a údaji na starých inventárních kartách, které nebyly nikdy publikovány. Stejně podrobně a pečlivě se autorka v práci zabývala výzdobou, v případě možnosti keramickými tvary a typy okrajů a datováním těchto různorodých keramických souborů.

Celkově lze konstatovat, že autorka velmi dobře zvládla zadání bakalářské práce a zpracovala ji velmi podrobným a vyčerpávajícím způsobem. Přehledně shrnula veškeré poznatky a informace o doudlebském hradišti, včetně zpracování známých keramických souborů z tohoto hradiště. Okrajově zpracovala i písemné prameny a pokusila se o celkové zařazení hradiště do raně středověkého hradskeho systému. Práce je i logicky strukturována, v textu jsou vhodně použité grafy, mapy a obrázky.

Posuzovanou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborně.

V Českých Budějovicích 17. 5. 2013

Mgr. Zuzana Thomová